

ПРИНЦИП ПАРТНЕРСТВА, ЯК ІСТОРИКО–ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Рівень освіти являється ключовим фактором у побудові нового суспільства. Педагогічна наука, спрямована на розширення кордонів у сфері інновацій та технологій, а також принципів, що сприятимуть розвитку мислячої людини. Завдяки зусиллям видатних педагогів-новаторів: Захаренка О., Макаренка А., Онищука О., Ткаченка І., Стельмаховича М., Сухомлинського В. та ін. відбувається зміна освітніх орієнтирів та визнання значущості історичних персоналій. Відомий філософ та педагог Дьюї Д. наголошував, що завдання освіти – виявити природні нахили й розвивати їх для суспільного добра [1]. Головне завдання вчителя – бути провідником у передачі багатовікового досвіду молодому поколінню, сформувати освічену особистість. Партнерська взаємодія відбувається тоді, коли існує міжособистісний діалог у словах, вчинках, творчості, праці та ін. Велике значення у взаємозв'язку суб'єктів суспільної взаємодії належить комунікації.

Комунікація – тип активної взаємодії між об'єктами будь-якої природи, що передбачає інформаційний обмін. Комунікатор – людина зі схильністю (задачею) впливати на оточуючих (партнера) адресно, і доцільно, підбираючи дії, слова, інтонації та формулювання, щоб отримати потрібну реакцію або відповідь [2].

Історичні факти впливають на реалізацію підходів до навчання, які спираються на інформаційні уявлення про епоху, в якій відбувається діалектична взаємодія. Слід згадати мудрість Сократа який вважав, що головне завдання наставника полягає у пробудженні потужних духовних сил учня. Філософ першим запропонував діалектику, як метод відшукування істини шляхом формулювання правильних запитань, які підштовхують до

відповіді. «Грецька традиція ґрунтується на безпосередньому діалозі, співтворчості вчителя та учня, що використовується в педагогічній практиці у наступних століттях» [3].

Наукова об'єктивність педагогічних процесів ХХ століття в сучасній історіографії залишається предметом дискусій. Найчастіше події та явища розглядаються з позиції ідеології конкретної держави, а історичні персоналії визначають траєкторію біфуркацій. Так, наприклад, радянський новатор Захаренко О. був одним із зачинателів педагогіки співробітництва, де визнавалися нові орієнтири в системі навчання. Цей напрям вітчизняної педагогіки другої половини ХХ ст. має споріднені засади із принципом партнерства, які ґрунтуються на гуманізмі, і творчому підході.

В історичному аспекті партнерство може розглядатися у сфері суспільного життя (школа, сім'я, громадські організації, підприємства та ін.), але водночас має й менший діапазон (суб'єкт-суб'єктні зв'язки та ін.). Слід наголосити на тому, що вчитель повинен розгледіти в учнях відчуття радості чи смутку, їх індивідуальні здібності, духовний світ. У 30–80-х рр. система освіти в СРСР вибудовувалася на засадах єдності держави та сім'ї. Комуністична партія УРСР, профспілкові, комсомольські та піонерські організації здійснювали вплив на формування дисциплінованості й організованості дітей. Через колектив відбувалося впровадження ідей радянської педагогіки.

Принцип партнерства проявляється в діалозі, взаємодії, взаємоповазі, доброзичливості та ін., що виникає, як наслідок соціокультурних, історіографічних зав'язків. «Людина широкого, і самостійного розуму прагне всебічно осмислити, і проаналізувати вивчаюче явище, щоб досягти нових результатів і розуміє відносність досягнутих знань» [4].

Таким чином, провідним фактором принципу партнерства, як проблеми в історичному контексті є організація суспільства з урахуванням подій, що залежать від моделі управління. Розуміння принципу

партнерства залежить від епохи, де в кожному окремому з періодів впроваджується педагогічна ситуація. В свою чергу, саме конкретні дії виокремлюють учасників на історичній арені та формують діалог між ними. Отже, ступінь взаємозв'язку того, хто навчає і того, хто сприймає, зокрема згідно принципу партнерства, вимагає подальшого розгляду у педагогічній науці.

Список використаних джерел

1. Д'юї Д. Демократія і освіта / Д. Д'юї. – Львів: Літопис, 2003. – 294 с.
2. Козлов Н.И. Психологос: энциклопедия практической психологии / Н.И. Козлов. – Москва : Эксмо, 2015. – 752 с. – (Николай Козлов. Университет практической психологии).
3. Корольков А.А. Педагогическая антропология в зеркале философии/ А.А. Корольков, К.В. Преображенская, И.Б. Романенко. – Санкт-Петербург : Алетейя, 2017. – 176 с.
4. Содружество ученого и учителя: Л.В. Занков. Беседы с учителями: Работаем по системе Л.В. Занкова: Кн. для учителя / сост. М.В. Зверева, Н.К. Индик. – М. : Просвещение, 1991. – 272 с.